

OBSAH

PROČ NEUHÝBAT ÚVAHÁM O NOVÉ VIZI CÍRKVE 5

Vatikánu šlo o obnovu církve, nejen o reformu 7

Co církvi jednadvacátého století nesmí chybět 8

ZÁKLADY KŘESŤANSTVÍ 13

Advent 15

Blahoslavení tiší, chudí a čistého srdce 17

Bůh tvoří; stvoření a zázrak, důkaz a víra 20

Vzkříšení, zjevení a řeč víry 22

Pokání, láska ke světu a radost z darů 25

Umění věřit 27

Co znamená věřit 30

 Apoštolské vyznání I. 30

 Apoštolské vyznání II. 33

Svátosti. 36

 Křest 36

 Svátost dospělosti 39

 Smíření. 40

 Smíření. 43

PROGRAMOVÉ ŘEČI 47

Věřím společenství svatých (1994) 49

 Životní styl ve zlomové době. 49

Dokážeme věřit ještě za pět let? (1995). 55

Konstitutivní faktory církve: martyria (1996) 62

Leiturgia – životodárný pramen a vrchol křesťanské existence (1997) 69

Diakonia (1998)	75
Úvod – souvislosti a signály	75
Budoucnost univerzální církve.	76
Základy komuniálního soužití v obci	83
Závěr	86
K diskusi o ústavnosti v katolictví (1999)	87
Co víme o ústavnosti.	87
Omyly a pohoršení v systémech bez ústavy	90
Šance nápravy ústavnosti přirozenou evolucí	90
Co vlastně má katolictví proti demokracii?	92
Ke spiritualitě obce (2000)	94
Úvod	94
Oč jde ve spiritualitě křesťana	94
Realita současnosti: společenství.	95
Potřebuje obec nějakou specifickou spiritualitu?	96
Závěry	98
Církev místní a univerzální (2001)	98
Moje motivace	98
Je církev vůbec schopna poskytnout žádané?	99
Jaké mi dává šance církev římskokatolická svojí teorií a praxí	100
Místní církev a šance kritických znamení	101
Hřích a jeho ztráta v dnešním světě (2002)	102
Vyprázdňený pojem hříchu	102
Bible a Boží slovo (2003)	107
Vztah Bible a Božího slova	107
Jak napomoci, aby text promluvil	109
Krize víry (2004)	112
Východiska	112
Aby Obec byla církví (2006)	116
Místní církev jako komuniální;	
Změny paradigmatu vyžadují měnit smýšlení (2009)	121
Co znamená rehabilitovat význam místní církve	124
Místní církve v komuniálním modelu	129
Církev – známky a poslání (2010)	131

ALOKUCE V RÁMCI OBNOVY ZÁVAZKŮ PRESBYTERÁTU141

1992 – Obnova závazků presbyterátu a ministerií	143
1993 – Obnova závazků presbyteria	144
1994 – Obnova závazků obce	146
1995 – Obnova závazků.	148
1996 – Obnova závazků.	152
1997 – Obnova závazků.	154
1998 – Závazky presbyterů, ministrů, zasvěcené.	158
1999 – Obnova závazků.	159
2000 – Obnova závazků.	161
2001 – Obnova závazků v obci	164
2003 – Homilie k těm, kdo obnovují své závazky	165
2004 – Ke služebnosti povolání, vyvolení k lidské zralosti	166
2005 – Obnova závazku sloužit	167
2006 – Obnova závazků.	169
2007 – Obnova závazků presbyterátu a ministerií	171
2008 – Alokuce k obnově závazků presbyterů	174
2009 – Alokuce k obnově závazků z ministerií.	177
2009 – Obnova závazků ordinovaných	179
2010 – Obnova ministerií v obci	181
2010 – Obnova závazků presbyterátu	182
2011 – Alokuce	184
2012 – Obnova ministerií v obci	187
2012 – Obnova závazků presbyterátu	188
2013 – Alokuce při obnově závazků ve Společné cestě.	189
2014 – Obnova závazků ke službě obci Božího lidu	191
2015 – Obnova závazků v obci	193
2016 – Alokuce – obnova závazků obce	195
2017 – Obnova závazků v obci	196

2018 – Obnova	.197
2019 – Alokuce k obnově závazků	.199
1993 – Obnova manželských závazků	.200
1996 – Manželství jako eschaton	.204
2006 – Obnova manželských slibů v obci	.207
2012 – Obnova manželských slibů	.210
2016 – Obnova manželských závazků	.212
2017	.213

DUCHOVNÍ OBNOVY215

Duchovní obnova pro ženy pražské obce ES	.217
1. Jsem z Božího lidu	217
K čemu církev, pojem funkce církve	217
Co znamená věřit v církev	220
2. Církev je věrná mužsky i žensky	223
Církev mužů a žen	223
Věrnost mužů a žen	225
Hřích nevěrnosti	226
3. Jediné potřebné	227
Ideál zbožnosti	227
Věřit právě evangeliu	229
4. Reprezentace – zpřítomnění	232
Pojem reprezentace	232
Umění reprezentovat	234
5. Cesty do Božího království jsou různé	236
Pluralita legitimní nabídky	236
Kalkulace energií a základní rozhodnutí	239
Aplikace Moltmannova schématu	240
Duchovní obnova Institutu ekumenických studií	.243
1. Nástin souvislostí mezi tématy	243
K čemu je víra	243
K čemu je spása?	244
Potřebujeme k víře a spasení církev?	244
Jak se může spása v církvi dít	246
Základní rozhodnutí	247

2. Formace humánního a jeho ohrožení	248
Lidský svět se děje v silovém poli.	249
Váha svědomí	250
Význam svobody.	251
Ohrožení svobody	252
Odpovědnosti	252
3. Spravedlnost, milost, záchrana	254
Pluralita vzorů	254
Osud věřící osobnosti	255
Společenská stránka charakteru	256
Šance změny smýšlení	257
4. Církev, její image a tvář	259
Znamení spásy.	259
Varianty procesu	260
Z přirozenosti společenství.	260
Image a tvář	261
Šance transformace modelů	262
5. Nástroje nebo dějiny spásy	264
Hledat království?	264
Modely spásy	265
Souvislost se světovým názorem	266
Zpětné světlo na jeviště spásy	267
6. Prostor základních rozhodnutí	268
Personální význam základních rozhodnutí.	268
Rozhodování svobodné a odpovědné	269
Logos základních rozhodnutí	269
Znamení fungující spásy.	271
Evergreeny	273
Evangelium jako zvěst o spáse	273
1. Evangelium – svědectví o spáse	273
2. Cestou za spásou typu „dobré zprávy“ je víra	274
3. Metanoia směrem k evangeliu.	275
Vina a hřích, zákon a základní rozhodnutí	278
1. Vina a zákon	278
2. Hřích a základní rozhodnutí	279
Model procesu smíření.	283
1. Změna smýšlení	283
2. Faktory obrácení	284
3. Formační moc smíření	285

Zákoník a mesián směřují do království	288
1. Pluralita legitimní nabídky	288
2. Aplikace Moltmannovy dialektiky	291
Povolání a vyvolení.	294
1. Pojem povolání a jeho smysl.	294
2. Povolání a vyvolení	297
Diakonie svátostí světa.	300
1. Oč jde v diakonii	300
2. Příprava	301
3. Reprezentace	302
Naděje z modlitby a práce	305
1. Potřeba naděje.	305
2. Taktika uzdravení populace prací a modlitbou	306
3. Naděje dnešku	308
 SVÁTOSTI	311
 Odevzdat se Kristově lásce	313
Katecheze o svátostech	313
Křest	316
Křest se děje	316
1. Úvod	319
1.1 Smysl přípravy na událost	319
1.2 Orientace myšlení	321
1.3 Cíle katecheze	322
1.4 Metody a technika naší katecheze	324
Mít účast na křesťanství.	325
1. Stát se křesťankou/křesťanem?	325
1.1 Hlad lidské existence.	325
1.2 Evangelium	328
2. Tajemství hříchu a jeho přemožení	329
2.1 Pojem hříchu.	329
2.2 Překonání viny a hříchu	331
3. Kristus Ježíš	334
3.1 Ježíšův příběh je pro nás šancí překonat naši vlastní nemoc hříchu	334
3.2 Ježíš víry apoštolů: Bůh a člověk	336
3.3 Identita, jméno a tituly osoby Nazaretského	339
3.4 V Ježíšův význam a roli věříme	342

4. Církev	344
4.1 Institucionalita	344
4.2 Ježíš a církev	345
4.3 Ježíš a jeho lid	347
4.4 Církev slouží i vládne	349
4.5 Církev jako společenství hierarchické	350
5. Étos křesťanů	353
5.1 Charakter etického prostoru	353
5.2 Některé obecné principy	354
6. Zbožnost.	358
6.1 Prvky systému	358
6.2 Ritualizované agregáty, kult	360
6.3 Svátosti.	360
7. Křesťanská dospělost	363
7.1 Dospělost různých stránek osobnosti.	363
7.2 Role svatého Ducha	364
7.3 Smysl svátosti dospělosti	365
Mystagogie.	367
1. Proč stát o křest	367
1.1 Kdo je vykoupěn a kdo spasen	367
1.2 Křest stvrzuje křtěnci, že už se rozhodl, a že i Bůh to ví	369
2. Tajemství hříchu a jeho přemožení.	370
2.1 Širší souvislosti zla	370
2.2 Ospravedlnění	372
3. Hřích a jeho moc	375
3.1 Mezní stavy bytí hříšného člověka	375
3.2 Nemoc hříchu lze léčit	376
4. Kristus reálně přítomný.	379
4.1 Přítomnost vzkříšeného Krista v naší současnosti	379
4.2 Ježíš jako svátost Boha a lidské spásy.	381
5. Církev se děje	384
5.1 Jednota, její tříštění a šance ozdravení	384
5.2 Plody narušené jednoty univerzální církve křesťanů	385
5.3 Ekuména – společný dům	387
6. Církev putující a vítězná.	388
6.1 Svátost světa	388
6.2 Církev putující a církev vítězná	389
6.3 Struktury církve putující a jejich správa	391

7. Křesťanský etický prostor	393
7.1 Specifika	393
7.2 Vytváří se křesťanská etika a morálka	395
Výchova k dospělosti – příprava na svátost biřmování.	399
1. Víra	399
1.1 Dospělá víra	399
1.2 Věřit křesťansky	400
1.3 Světový názor jako fundament formy víry	402
1.4 Víra a církev	404
2. O svátostech	404
2.1 Smysl svátostného aktu	405
2.2 Smysl jednotlivých svátostí	408
2.3 Smysl křtu a biřmování	410
3. Dospělost	412
3.1 Dospělost osobnosti	412
3.2 Vzor dospělosti.	414
3.3 Vzor křesťanskosti	415
3.4 Zdroje růstu osobnosti Ježíše evangelií.	416
3.5 K čemu dospělost	418
4. Duch – Pán a Dárce života	421
4.1 Duch působí	421
4.2 Svatodušní charismata	423
4.3 Obnova v Duchu svatém.	424
4.4 Duch dává sedmero darů	425
5. Závěr.	430
Dospělost křesťanské víry.	433
Úvod	433
1. Víra	435
1.1 Víra má mnoho tváří.	435
1.2 Věřit křesťansky	437
1.3 Formy víry se mění.	438
1.4 Víra náboženství a víra evangeliu	441
2. O svátostech	442
2.1 Chybí svátost modernímu člověku?	442
2.2 Smysl svátostného aktu	443
2.3 Sedm svátostí	446
2.4 Zvláštní místo křtu a biřmování mezi svátostmi	448

3. Dospělost	451
3.1 Dospělost osoby	451
3.2 Vzor dospělosti	453
3.3 Vzor křesťanského stylu	454
3.4 Zdroje růstu osobnosti Ježíše evangelií	455
3.5 Dospělý reprezentuje	456
4. Duch – Pán a Dárce života	457
4.1 Duch působí v jednotlivci i ve společenství	458
4.2 Svatodušní dary	460
Příprava na svátost manželství	463
Úvod	463
1. Svět člověka	465
1.1 Naše já	465
1.2 Osoba a osobnost	466
1.3 Muž a žena	469
1.4 Lidská láska a její formy	470
1.5 Úskalí lidské lásky	474
1.6 Proces učení se	476
1.7 Shrnutí principů lidského milování	477
2. Svazek lásky a věrnosti	478
2.1 Trvalý svazek	478
2.2 Věrnost svazku	482
2.3 Čistota svazku	483
2.4 Defekty svazku	484
3. Rodičovství	486
3.1 Plodnost lásky	486
3.2 Odpovědnost rodičů	487
3.3 Odpovědné rodičovství	488
4. Některé aspekty katolického manželství	491
4.1 Elementy	491
4.2 Manželství jako svátost	494
4.3 Manželství podle koncilu	496
5. Právní a liturgický rámec	497
5.1 Právní stránka	497
5.2 Stránka rituální	501
Dodatek	501

Smíření.	.505
Změna smýšlení a nevěrnost	505
Svátost smíření	508
Obnova praxe odpuštění a smíření	.511
1. Místo úvodu pár vysvětlení a náčrt struktury.	511
2. Hřích a vina	511
3. Smíření, odpuštění, ospravedlnění a svoboda.	514
3.1 Smíření čelí odcizenosti	515
3.2 Smíření má stát na odpuštění jako spolehlivém základě	515
3.3 Smíření a zadostučinění a napomenutí.	516
4. Sociální rozměr hříchu a smíření	517
4.1 Odpovědnost za MY.	517
4.2 Sociální podpora smíření jednotlivce	518
5. Šance pomoci člověka při odpuštění a smíření	519
5.1 Vidět, soudit, jednat ve víře evangeliu	520
5.2 Nástroje pomáhající na cestě.	520
6. Místo závěru.	521
 UČEBNÍ TEXTY	 .523
Úvod do hermeneutiky Písma a tradice	.525
1. Problém překladu a výkladu.	525
1.1 Elementární pojmy a souvislosti hermeneutiky.	525
1.2 Aktéři procesu a proces samotný.	526
1.3 Proč teorie správného poznávání.	527
1.4 Náhled na zápas o správnější uchopení procesů poznání a porozumění.	528
2. Od správného poznání obsahu a formy k porozumění smyslu sdělení . .	531
2.1 Poznání spolehlivé, správné, pravdivé	531
2.2 Kritika vstupní informace	534
3. Výklad a tradice	540
3.1 Kritika textu a jeho tradování	542
3.2 Z dějin exegeze Bible.	548
3.3 Okolnosti důležité pro výklad dokumentů závazného církevního učení.	551

4. Tradice	557
4.1 Proces tradice a její život	557
4.2 Pravidla aktuální interpretace	561
4.3 Příklady interpretačních systémů	564
5. Od porozumění ke komunikaci pravdivého smyslu věci nebo události. .	568
5.1 Osobnost a komunikace	568
5.2 Adaptace stran dialogu.	574
Doslov	574
Literatura.	575
Otázky	575
Krátký kurz homiletiky	579
1. Úvod	579
1.1 Příspěvky k homiletickému umění z etiky komunikace	580
1.2 Příspěvky k homiletickému umění z hermeneutiky	581
1.3 Příspěvky k homiletickému umění z exegeze a rétoriky	584
2. Obrysy praktické homiletiky	587
2.1 Klasický homiletický proces	587
2.2 Varianty homiletického procesu	590
3. Rady k cestě za plody homiletického umění	592
 Ediční poznámka	 595
Jan Konzal – základní životopisná data	596